

20.
DISERTATIO ACADEMICA,

DE

GANYMEDE, VIVENTE,
IN OLYMPUM SURREPTO,

QUAM,

CONSENSU AMPLISS. FAC. PHILOS. ABOËNS.

PRÆSIDE

JOHANNE BONSDORFF,

Litter. Græcar. Profesf. ord.,

PRO GRADU PHILOSOPHICO,

PUBLICO EXAMINI SUBJICIT,

SALOMON SAVENIUS,

Stipend. Publicus, Wiburgensis.

In Auditorio Medico die XXIX Junii MDCCCXV,
horis a. m. confvetis,

ABOË, TYPIS FRENCKELLIANIS.

DISERTATIO ACADEMICA

DE

IN OLYMPIUM SURNERIUM
GAVY MEDICI, VIVENTE

1744.

Consensu Amici: Fac. Theol. Acad.

Ἀττινα εἰν ἀλλεγορουμεναί

Verba Divi Pauli.

Antiquas Græcorum fabulas, utut, si verba premere velis, inanes & incredibiles, infantilia tamen generis nostri, de rerum ortu, causis & natura, immo factis & eventibus vel maxime naturalibus, philosophemata involvere, agnoscant quotquot sunt qui mythis hisce extricandis suam dicare voluerint operam. Tantum enim abest, ut Poëtæ & Mythographi, si vel quidquam ex suo inspererint ingenio, figmenta hæcce, araneorum, telas suas ex seipsis producentium, instar, genuerint, ut potius verum sit, quam quod verissimum, nonnisi physica, moralia & intellectualia phænomena, qualia adhuc indomita & effrænata priscorum sinxerat phantasia, fabularum involucris contineri. Licet namque qui supra vulgum sapuisse censendi sunt vetustiores Græci, quorum fabulæ istæ tendant, in scriptis suis intactum fere relinquant, sive quod ipsi accurate satis explicare non amplius noverint, sive quod *μυθους*, vetustate sua sacros, enucleare, rudemque & credulam, miraculosis narrationibus omni ævo mirum

A

quan-

quantum oblectatam, plebem in præjudiciis suis turbare periculosum duxerint, nobisque ideo, quid in recessu habeant, non semper & ubique expiscari sit datum; e plurimis tamen, quarum etjamnum indubia est origo aut saltem probabilis reddi potest ratio, fabulis, jure colligitur, prima omnino religionis & philosophiæ Græcanicæ semina & προπαυδεύματα in narrationibus hisce latere mythicis, veraque facta & eventus iisdem haud raro adumbrari.

Hujus vero rei, quum fabula decantata de Ganymede, Trois filio (a), vivente in Olympum surrepto, illustre præbeat exemplum: non omnem fortassis

-
- a) CICERO, *Tuscul. quest. L. I. C. XXVI*, Ganymedem patre Laomedonte ortum esse, videtur ponere. HYGINUS vero, *Fabular. Libro*, alio quidem loco, (*Fab. CCLXXI.*) *Erichtonii*, alio autem (*Fab. CCXXIV.*) *Asfaraci*, filium, eum salutat. TZETZES contra, in *Commentar. ad Lycophronis v. 34*, Ganymedem pro Laomedontis fratre (itaque *Hi* filio) habet. Sed horum, ex vacillante sine dubio memoria professorum, testimoniorum tanto minus habenda est ratio, quo certius ex HOMERO (*Iliados Rhaps. XX v. v. 230 — 32*) plurimisque, qui ejus innituntur auctoritate, Scriptoribus Græcis, v. gr. DIODORO SICULO (*Biblioth. L. IV. C. LXXV.*) & APOLLODORO (*Biblioth. L. III*), constat, Erichtonium genuisse Troem, hunc vero filios habuisse, *Ilium*, *Asfaracum*, & *Ganymedem*. Immo ipse TZETZES, ad *Lycophronis v. 1232*, Ganymedem Trois filium facit.

taslis operam & oleum perditum ibimus, si, quomodo orta sit, speciminis, quod nobis, ad Parnasum tendentibus, injungunt Leges Academicæ, loco, paucis explicuerimus.

Hoc autem respectu, in antecessum monendum est, ipsos Veteres in fabula hacce enarranda esse discrepantes. HOMERUS quippe, Ganymedem, ob eximiam pulchritudinem, a Diis surreptum fuisse, ut *Jovis* esset a poculis (οἰνοχοός), auctor est (b), eumque multi Græcorum alii sequuntur præeuntem (c). Alii vero, sed patre poetarum multo juniores, ab ipso Jove puerum huncce pulcherri-
mum raptum fuisse perhibent (d), & quidem tur-

A 2

pis

b) *Iliados Rhaps.* cit. v. 253. seqq.

c) Cfr. DIODORUS SIC. l. c., PAUSANIAS *Descr. Gr.* L. V. C. XXIV, ATHENÆUS *Deipnosoph.* L. XII, C. II, e. q. f. c.

d) Cfr. *Hymnus* (HOMERO vulgo adscriptus) in *Venerem* v. 205 — 10, APOLLONII RHOD. *argon.* L. III. v. 115 — 17, ATHENÆUS L. c. C. VIII. Immo Ganymedem, sive, ut veteres Romani, ex falsa pronuntiatione, eum appellarunt, *Catamitum*, a Jove, aquilæ, sibi sacratæ, speciem induto, raptum fuisse, sibi finxit fabulosa antiquitas. Vid. APOLLODORUM l. c., THEOCRIT *Idyll. XV.* v. 124, LUCIANI *Dial. Deor.* IV; 2, HYGINI *poet. astron.* L. II, C. XVI, LACT. PLACIDI *narrat. fabular.* Fab. IV. OVIDII *Metamorphos.* L. X, v. 155 seqq.

pis amoris causa, ut nonnullorum fert opinio (e). Ex hac tamen diversitate nihil aliud sequitur, quam HOMERI ætate, fabulam, qualem ipse narrat, per ora hominum volitasse; currente autem tempore, raptoris personam ipsi Jovi fuisse delatam, tandemque, quum apud Græcos invaluisset nefanda, in quam acerbius jam invehitur PLATO, *παιδερασιας* libido, finxisse sibi qui hac in parte contra naturam peccarunt, Ganymedem ut turpis amoris causa a Jove abreptum, quo sic quidem sceleris horrendi, cui ipsi erant dediti, infamiam, Dei exemplo, quodammodo excusarent & diluerent (f).

Neque minor in Græcorum fabulam explicandi periculis diversitas. HERODIANUS nempe (g), fama ad se perlatum commemorat, Ganymedem, in

VIRGILII *Æn* L. V. v. 252 seqq. Neque alio consilio *aquila* formam Jovi Ganymedem rapienti attribuisse videntur antiqui, quam ut raptus depingeretur celeritas, quemalmodum jure observat CEDRENUS l. mox citando. Legimus namque l. c. *Hymni in Vener*, *divinam* h. e. rapidam *procellam* abripuisse, quod eodem unque recidit.

e) Cfr. *Schol.* ad APOLLON. RHOD. l. c., ARNOBIUS *adv gentes* L. V. p. 172 Edit. Lugd. A. 1651, HYGINI *Fab. cit.* CCLXXI. coll. *poët. astron.* l. c.

f) Cfr. PLATO *de Legibus* L. I. oper. T. II. p. 656. Edit. *Henr. Stephani* A. 1578, itemque ARNOBIUS l. c.

g) *Historiar.* L. I C. XI.

in acerrima, quam Ilius Tantalusque Pesfinunti commiserunt, pugna, cecidisse; corpore autem nullibi deinceps reperto, in calamitatis solatium, fictam fuisse de Jove raptore fabulam. CEDRENUS vero (h), fabulam nostram ita exponit: Troë[m], urbibus, priscorum memoria celeberrimis, Troja atque Ilio, a se conditis, ex promisso, quod Jovi fecerat Europæo, misisse Ganymedem cum quinquaginta viro-
rum comitatu ad templum Jovis laudati, ut victimas donaque offerrent; Tantalum vero, quod ægre tulisset, Troë[m] non se, æque ac cæteros vicinos, ad urbium istarum dedicationem invitasse, dolumque in expeditione ista, latere suspicaretur, misso exercitu, Ganymedem cum suis rapuisse (i); indeque, & quia Ganymedes, turpitudine rei tactus & morbo implicitus, vita non multo post excessisset &, Tantali jussu, in templo allato (Jovis) sepultus fuisset, fabulam confictam esse, Ganymedem a Jove
in

b) *Compend. Historiar. p. 120. Edit. Paris. A. 1647.*

i) Ob hunc item raptum, Troi & Tantalo bellum exortum fuisse gravissimum, præeunte Poëta *Phanocle* (cujus tamen non amplius superest poema), referunt OROSIIUS *adv. paganos L. I. C. XII.* & EUSEBIUS *Chronicor. Libro 2:ore ad A. DCLIV;* quorum hic quidem insuper addit: *frustra igitur Jovis fabula, & raptrix aquila confingitur.* Quid quod bellum hocce continuatum fuisse a Trois & Tantali filiis, Ilio & Pelope, e PAUSANIAE *Deser. Gr. L. II. C. XXII.* conjicere datur,

in aquilæ formam converso (ob celeritatem raptus) abreptum, ejusque pincernam factum (k). SUIDAS contra (l), Minoëm verum Ganymedis facit raptorem (m). Narrat namque, Minoëm, magna Trois filiorumque ejus fama incitatum, urbem petiisse Dardanum, ibique, hospitio exceptum, donis datis & acceptis, rogasse Troëm, ut filios arceseret, quo & ipsos videret & muneribus afficeret; respondente autem Troë, eos venatum esse profectos, Minoëm, præmissis ad locum, ubi venarentur pueri, fluvium sc. Granicum, quibuscum appulerat navigiis, se quoque eodem contulisse & Ganymedem abreptum in Cretam transtulisse, loco isto *Harpagiæ* (n) nomen

k) Alii, referente BANIER *Erläuter. d. Götterlebre und Fabeln aus d. Gesch. T. V. p. 113*, Tantalum, qui & ipse Jovis ferebatur esse filius, captivum Ganymedem pocillatoris apud se muneri præfecisse, indeque originem fabulæ derivandam esse, statuunt.

l) In *Lex.* sub voce *Μινως*.

m) Neque tamen solus Græcorum, hanc sententiam amplexus est SUIDAS. Meminit namque ATHENÆUS L. c. XIII. C. VIII. *Echemenis* cujusdam, qui in *Creticis*, non a Jove raptum Ganymedem tradiderit, sed a Minoë. EUSTATHIUS vero ad l. c. *Iliados* ita habet: οἱ δὲ, ἰσορροπῶν, ὑπο τοῦ Μινῶος ἀρπαγῆναι (τον γανυμηδην) καὶ τον της ἀρπαγῆς τοπον, ἀρπαγῆν κληθῆναι.

n) Locum *Harpagiæ*, Ganymedis raptu inclytum, commemorat quoque STRABO *Geogr. L. XIII. p. 272, 79. Edit.*

men inde sortito; postquam vero, præ dolore, gladio sese trajecisset puer, illum in templo (*Jovi sacrato?*) sepultum fuisse a Minoë, eamque ob causam dictum esse, Ganymedem Jovis frui consuetudine.

Interpretamentis vero hisce usque adeo sibi invicem repugnantibus, concludere fas est, nihil omnino certi, utrum Ganymedes, casu quodam, qualidemuncunque, sive terra sive mari perierit, an vere a quoquam fuerit raptus, neque antiquitus innotuisse, neque hodie posse definiri. Quidquid sit, omni tamen dubio caret, nonnisi ex eo, quod, Ganymede desiderato, nulla unquam, quorsum fata eum tulissent, remanserint vestigia, enatam esse de Diis furripientibus fabulam; pocillatoris vero apud Jovem munus tanto majori quasi jure ipsi affinxisse superstitionem seculi, quod admirandæ, dum vixerat, fuisset pulcritudinis, ita ut, qui vel Jovi bibere ministraret, censeretur dignissimus, nihilque in tota antiquitate vulgatius fuerit, quam humana ad Deos transferre. Probe namque tenendum est, priscos, ex sua, multis adhuc placente, religione, res atque eventus, quorum causæ ipsis laterent atque rationes, ad Deos tanquam auctores retulisse, plurima-

Amstelod. MDCCVII; verum, e *Dardanio promontorio*, Dardano vicino, raptum fuisse secundum alios, subjicit, Ex opinione autem VIRGILII l. c., ab *Ida* frondosa, ubi venaretur puer, eum rapuit Jovis armiger, aquila,

rimaque proinde, in historia antiqua, hominum, qui, quum, aut clanculum e medio sublatis fuissent, aut exitum alias habuissent vulgo incognitum, nec corpus invenire contigisset, aut etjam clam, vel ipsi se suorum conspectui illico subduxissent & aliorum secessissent, vel, aliorum ope & machinationibus, fuga sese recepissent, nec unquam rediissent, in cælum ferebantur surrepti, præter Gany-medem nostrum occurrere exempla. Sic ex. gr. DIONYSIUS HALICARNASSENSIS (o) commemorat, acerrima, non procul a Lavinio, inter Rutulos & Æneam commissa pugna, noctis tandem interventu, multis utrinque desideratis, diremtos fuisse exercitus: corpus vero Æneæ, quia nusquam terrarum amplius apparuisset, alios quidem, eum ad Deos surreptum, alios autem in flumine, juxta quod pugna fuerat commissa, necatum, conjectasse. Apud LIVIUM vero (p) relatum legimus, Romulum, quum ad exercitum recensendum concionem in campo ad Capræ paludem haberet, subito coorta tempestate cum magno fragore tonitribusque, tam denso opertum fuisse nimbo, ut conspectum ejus concioni abstul-

o) *Antiquitt. Romanar. L. I. C. LXIV.*

p) *Hist. L. I. C. XVI.* Cfr. cæterum DIONYSIUS HALIC. *L. II. C. LVI*, PLUTARCHUS in *vita Romuli C. XXVII*, & *XXVIII*, OVIDIUS *Fastorum L. II. v. 491* seq., VALERIUS MAXIMUS *Dictorum factorumque mirabil. L. V. C. III*, FLORUS *Rer. Romanar. L. I. C. I.*

tulerit, nec deinde in terris fuerit Romulus: Romanam autem pubem, sedato tandem pavore, postquam ex tam turbido die serena & tranquilla lux rediit, ubi vacuum sedem Regiam vidit, etsi satis credebat Patribus, qui proximi steterant, sublimem raptum procella, tamen, velut orbitatis metu istam, mœstum aliquamdiu silentium obrinuisse: immo Proculum Julium, equitem Romanum, sollicita civitate desiderio Regis & infensa Patribus (q), quo fidem faceret miraculo, in concionem prodiisse, atque populo quoque mirum in modum persuasisse, Romulum, cœlo repente delapsum, se sibi obvium dedisse &, postquam de futura Romæ celebritate locutus fuisset, sublimem (denuo) abiisse. Neque omnino dubium est, quin huc quoque referendæ sint fabulæ decantatæ, non solum de Semiramide, e conspectu hominum se subducente, tanquam migratura ad

B

Deos

-
- q) Testatur ipse LIVIUS capite cit., quosdam, qui Regem patrum manibus discerptum taciti arguerent, exstitisse; sed hanc, proxime quamvis ad veritatem, prout ponunt DIONYSIUS HALIC. & VALERIUS MAXIMUS (l. l. c. c.), accedentem, famam, perobscuram pronuntiat. Haud itaque mirandum, Patribus infensos fuisse cives Romanos, Proculumque Julium, sic stantibus rebus, magnæ rei auctorem, ut LIVIUS ait, in concionem (ad instar prætorii viri, qui, referente SVETONIO in vita *Octavii* Cap. CCC. se effigiem cremati euntem in cælum vidisse, juravit) prodiisse.

Deos (r), & Iphigenia, immolatori a Diana erepta &, supposita in sacrificium cerva, in cœlum translata (s), verum etiam de Empedocle, celeberrimo sectæ Pythagoricæ poëta & philosopho, in fauces Ætnæ, ut ad Deos transmigrasse crederetur, se injiciente (t). Quamvis etenim de supremis Empedoclis fati maxime inter se dissentiant Veteres, aliis eum noctu e medio suorum, cœlesti lumine illucescente, sublatum, aliis in monte laudato ignivomo consumtum, aliis in mare prolapsum & extinctum, aliis in Peloponesum secessisse ibique mortuum fuisse, aliis vero aliter, referentibus (u); per se tamen ex hisce, quantumvis inter se diversis, narrationibus patet, aut casu quodam, de quo nihil certi rescire licuit posteris (v), humanis rebus excessisse Em-

r) Vid. DIODORUM SIC. L. II. C. XX,

s) Cfr. EURIPIDES ad finem *Iphigeniæ in Aulide*.

t) Vid. DIOGENEM LAËRTIUM L. VIII. S. 69, LUCIANUM de morte peregr. (initio Libri) coll. Dial. *Minippi & Æaci*, SUIDAM in *Lex.* sub nom. *εμπεδοκλης*, HORATIUM art. poët. v. 464 seqq.

u) Vid. DIOGENEM LAËRT. L. c. S. 67 — 74, it. STRABONEM L. VI. p. 420, 21. Edit. cit.

v) Narrat quidem STRABO l. c., alterum calceorum, quos Empedocles, dum in craterem Ætnæ defiliret, gestasse fertur æreos, secundum quosdam foris fuisse repertum non procul a labro crateris, scilicet fursum vi ignis eje-

Empedoclem, aut etjam illico se suis subduxisse & quod vitæ erat reliquum more anachoretarum trans-egisse, indeque omnino fabulam de migratione sua ad superos originem ducere. — Quid? quod in ipsa Historia Sacra ejusdem farinæ occurrant legenda. Ut enim taceamus, narrationem de Henochi αφανισμῷ (x) nihil aliud habere in recessu, quam, insignis pietatis virum, præmatura morte, cujus neque locus neque genus cuiquam innotuerit, obiisse (y), famosa Eliæ, per equos & currum igneum (h. e. inter fulmina ac tonitrua, ad instar Romuli) in coelum evecti, satis superque testatur historia (z), nonnisi oculis & consortio hominum, vitam privatam & anachoreticam agendi gratia, illico se subtraxisse Prophetam, Regibus Israël æque invisum, ac maxime inclytum, eoque pacto opinatam ejus, ne Josepho quidem, qui ipse erat Judæus, verisimilem (aa), ad coelites translationem, eodem utique loco

etum (quod & SUIDAS l. c. refert); sed neque ipse credit, nec quisquam crediderit.

x) *Genes. V. 21 — 24.*

y) Cfr. ROSENMÜLLERI *Schol.* in l. c.

z) *II. Reg. II.*

aa) *Antiquitt. Jud. L. IX. C. II,* ubi verba ita sonant:

Ηλιας ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη καὶ οὐδεὶς ἐγνώ μεχρὶς το σημεῖον αὐτοῦ τὴν τελευτὴν. — περὶ μεντοῖγε Ηλια, καὶ

loco ac supra commemoratas fabulas esse habendam (bb). Quod si quis autem arrogantius & παραδοξότερον dictum existimet, redeat, quæsumus, in memoriam, sic dictam Eliæ in coelum migrationem regnante in Judæa Josaphato incidisse, mortuo vero ipso, filium ejus & in imperio succesforem, Joramum, nihilominus ab eodem Elia accepisse litteras (cc): atque speramus, nosmet, quia omnem humanam fidem, quales jam sunt homines, excedat, coelites cum mortalibus litterarum miscere commercia, fore excusatos.

Ενωχς τε γενομενς προ της επομβρειας, εν ταις ιεραϊς αναγεγραπται βιβλοις, οτι γεγονασιν αφαιρεϊς, θανατον δ' αυτων εδεις οιδεν.

bb) Statuerunt quondam Patres Ecclesiastici, Ethnicorum dogmata & fabulas e sacris Christianorum emanasse fontibus; neque, feriori ætate, defuere, qui, idem urgendo, veritati Historiæ Divinæ optime consuluisse sibi videbantur; quis vero nostra ætate crediderit? Habeat itaque sibi HÆRIUS, quando v. gr. statuit (*Quæstion Alnetan. L. II. C. III. p. 121*), fabulam de Minerva e cerebro Jovis nascente, dogmatis de Dei filio a Patre procedente esse symbolum!

cc) Cfr. *II Chron. XXI. 12*, cum *II Reg. II & III* impr. *III. v. II*.
